

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
Інститут промислових та бізнес технологій (ІПБТ)
Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ), м. Дніпро
Українська асоціація управління проєктами «УКРНЕТ», м. Київ
Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності (НДІВ)
Національної академії правових наук України (НАПрН України), м. Київ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ
Національний технічний університет України «Харківський політехнічний інститут»
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
університет імені Ігоря Сікорського», м. Київ
Одеський національний морський університет (ОНМУ), м. Одеса
Честоховський політехнічний університет, Польща
Uniwersytet Warszawski, Warszawa, Polska Rzeczpospolita, Польща;
Вища школа менеджменту у Варшаві, (WSM), Польща
Вища економіко-гуманітарна школа (WSEH) м. Бельсько-Бяла, Польща
Вища школа управління охороною праці в місті Катовіце, (WSZOP), Польща
Університет в Мішкольце, Угорщина
Інститут підвищення кваліфікації, Будапешт, Угорщина
Astana IT University, Kazakhstan
за підтримки:
Центр Українсько-європейського наукового співробітництва
Видавничий дім «Гельветика»
Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Юридична компанія «ЮРСЕРВІС», м. Дніпро

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
МІСТ «КИЇВ-ДНІПРО»
«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙПРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ»,
21-22 березня 2024 р.

ДНІПРО
УДУНТ
2024

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
м. КИЇВ і ДНІПРО

**УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ**

21-22 березня 2024 р.

ДНІПРО
УДУНТ
2024

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]
У 67

Конференція запроваджена МОН України, лист Інституту модернізації змісту освіти
МОН України № 21/08-57 від 12.01.2024 року за № 90 у переліку.

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.
Претензії до організаторів не приймаються.

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В. О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В. М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожка Г. К.

Управління проектами. Перспективи розвитку проектного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, трансфер технологій : зб. наук. пр. VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (21–22 берез. 2024 р.) / за ред. В. О. Петренка, В. М. Молоканової, Г. К. Дорожка ; УДУНТ, УКРНЕТ, НДПВ НАПрН України. – Дніпро : Укр. держ. ун-т науки і технологій, 2024. – 796 с.

У збірнику наукових праць наведені матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проектами. Перспективи розвитку проектного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, трансферу технологій». Збірник наукових праць становить інтерес для наукових працівників, викладачів, фахівців з інтелектуальної власності та управління проектами, а також студентів.

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons
[«Attribution-NonCommercial-ShareAlike» 4.0 International \(CC BY-NC-SA 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)
[\(«Із зазначенням авторства – Некомерційна – Поширення на тих самих умовах» 4.0 Міжнародна\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

ISBN 978-617-7440-41-2
DOI 10.15802/978-617-7440-41-2

© Український державний університет науки і технологій, 2024
© Українська асоціація управління проектами, 2024
© Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України, 2024
© Колектив авторів збірника, 2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

- РАДКЕВИЧ А.В.** – голова, доктор технічних наук, професор, перший проректор Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ);
- ПРОЙДАК Ю.С.** – співголова, доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ);
- БУШУЄВ С.Д.** – співголова, президент Української асоціації управління проєктами «УКРНЕТ», доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри управління проєктами Київського Національного університету будівництва та архітектури;
- ДОРОШЕНКО О.Ф.** – співголова, канд. юридичних наук, директор Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;
- ПЕТРЕНКО В.О.** – заступник голови, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри інтелектуальної власності та управління проєктами УДУНТ, модератор конференції;
- ДОРОЖКО Г.К.** – заступник директора НДІВ НАПрН України, кандидат технічних наук, доцент, модератор конференції;
- МОЛОКАНОВА В.М.** – доктор технічних наук, професор кафедри системного аналізу та управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»; модератор конференції;
- КОРОГОД Н.П.** – кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри інтелектуальної власності та управління проєктами УДУНТ;
- ВІХЛЯЄВ М.Ю.** – доктор юридичних наук, професор, директор Центру Українсько-європейського наукового співробітництва;
- ПЕРЕРВА П.Г.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут», професор університету в Мішкольце (Угорщина), модератор конференції;
- КОБЄЛЄВА Т.О.** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут» модератор конференції;
- ЗАВГОРОДНЯ О.О.** – доктор технічних наук, професор, професор кафедри міжнародна економіка і соціально-гуманітарні дисципліни ІПБТ УДУНТ;
- ЛАПКІНА І.О.** – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри управління логістичними системами і проєктами Одеського національного морського університету;
- КОЗЕНКОВ Д.С.** – кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри управління та адміністрування УДУНТ;
- ЮРЧИШИН О.Я.** – кандидат технічних наук, доцент, директор Департаменту інновацій та трансферу технологій НТУ України «КПІ імені Ігоря Сікорського»;

ЗМІСТ

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ

S. D. BUSHUYEV, A.V. IVKO

PRINCIPLES OF SYNCRETIC PROJECT MANAGEMENT..... 17

TETIANA HILORME

IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE ENERGY SAVING PROJECTS OF THE ENTERPRISES 21

**V.L. KHOMENKO, O.A. PASHCHENKO, YE.A. KOROVIAKA,
M.M. PASHCHENKO, T.P. MEDVEDOVSKA**

STRATEGIC INSIGHTS INTO PROJECT LIFECYCLE MANAGEMENT..... 25

**O.A. PASHCHENKO, V. L. KHOMENKO, YE. A. KOROVIAKA,
M.M. PASHCHENKO, T.P. MEDVEDOVSKA**

TECHNOLOGICAL ADVANCEMENTS IN PROJECT LIFECYCLE MANAGEMENT.....32

E.S. SHEIN, P.G. PERERVA

STARTUP STUDIO OF INNOVATIVE PROJECTS..... 39

M.O. TULUPOV

THE VALUE OF THE IRON AND STEEL WORKS INVESTMENT PROGRAM..... 45

АНДІЄВСЬКА В.О.

ОСОБЛИВОСТІ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ СТАРТАП-ПРОЄКТУ..... 51

БІБІК С.І.

АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЇ РОБОТИ СТАНЦІЇ «КОР» В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....56

БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ В.В., ЗАВГОРОДНЯ О.О., ЖМУРЕНКО В.Г.

МІЖНАРОДНІ КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ЯК БАЗОВИЙ КОНСТРУКТ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ І ПРОЄКТІВ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТУ..... 62

БУЛАВІН Д.О., ПЕТРЕНКО В.О.

КОНЦЕПЦІЯ ІНТЕГРАЦІЇ СВИТОГЛЯДНИХ ЦІННОСТЕЙ В МЕТОДОЛОГІЮ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ..... 69

**МІЖНАРОДНІ КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ЯК БАЗОВИЙ
КОНСТРУКТ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ І ПРОЄКТІВ
РОЗВИТКУ ЕКСПОРТУ**

В.В. Білоцерківець

д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки
і соціально-гуманітарних дисциплін Українського державного університету
науки і технологій (м. Дніпро)
ORCID 0000-0002-6740-4611

О.О. Завгородня

д.е.н., професор, професор кафедри інтелектуальної власності
та управління проєктами Українського державного університету
науки і технологій (м. Дніпро)
ORCID 0000-0002-6546-1356

В.Г. Жмуренко

аспірант кафедри міжнародної економіки
і соціально-гуманітарних дисциплін Українського державного університету
науки і технологій (м. Дніпро)
ORCID 0009-0004-1465-3050

**INTERNATIONAL COMPETITIVE ADVANTAGES AS A BASIC
STRUCTURE FOR NATIONAL PROGRAMS AND PROJECTS OF
EXPORT'S DEVELOPMENT**

V.V. Bilotserkivets

Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of
International Economics and Social - Humanitarian disciplines of the Ukrainian State
University of Science and Technologies (Dnipro)
ORCID 0000-0002-6740-4611

O.O. Zavhorodnia

Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of Department the Intellectual
Property and Project Management of the Ukrainian State University of Science and
Technologies (Dnipro)
ORCID 0000-0002-6546-1356

V.H. Zhmurenko

graduate student of the Department of International Economics and
Social- Humanitarian Disciplines of the Ukrainian State University of Science and
Technologies (Dnipro)

Анотація: обґрунтовано актуальність дослідження проблематики відтворення та розвитку експортного потенціалу; узагальнено та систематизовано перелік імпакт-факторів формування міжнародних конкурентних переваг національної економіки; акцентовано увагу на провідній ролі інтелектуального лідерства, бізнес-стратегій і комплаєнс-компетентностей суб'єктів господарювання для розвитку конкурентних переваг вищого порядку; запропонований погляд на структуру експортного потенціалу як тріади "міжнародні конкурентні переваги, експортна ініціатива та експортна компетентність".

Ключові слова: конкурентні переваги, експортний потенціал, міжнародна конкурентоспроможність, зовнішня торгівля.

Annotation: the relevance of the research of the problems of reproduction and development of export potential is substantiated; the list of impact factors for national international competitive advantages' formation is summarized and systematized; attention is focused on the leading role of intellectual leadership, business strategies and compliance competencies of economic entities for the development of competitive advantages of a higher order; the proposed view on the structure of export potential as a triad of "international competitive advantages, export initiative and export competence".

Keywords: competitive advantages, export potential, international competitiveness, foreign trade.

Масштабні гео-економічні та інформаційно-технологічні трансформації порубіжжя ХХ-ХХІ сторіч, пов'язані із прискореним поступом глобалізації та інтенсифікацією регіональних інтеграційних процесів, відкривають перед національною економікою України нові перспективи та можливості самоідентифікації та самореалізації у глобальному економічному просторі, зокрема в його ЄС-осередку. Невід'ємною передумовою та складовою успішного розв'язання цього завдання є дослідницький пошук внутрішніх можливостей і рушіїв макродинаміки, зокрема активізація, розкриття та розвиток наявного експортного потенціалу, його ефективне використання та розширене відтворення.

У кожному конкретному випадку, для кожної конкретної національної економічної системи її експортний потенціал буде представляти унікальну множину факторів, що у неповторній сукупності вирізняють її проміж інших й наділяють *конкурентними перевагами* - тією ексклюзивною цінністю, котра відсутня чи в недостатній мірі розвинена в інших країнах й є об'єктом комерційний інтересу чи інших проявів політико-економічної небайдужості з їхньої сторони.

Відповідні відмінності та унікальності проявляються при розгляді *множини взаємопов'язаних детермінант*, під впливом яких ця національна економіка, еволюційно розвивається й наразі перебуває. Опрацювання чисельних результатів наукових розвідок у макрорівневу проблематику джерел міжнародної конкурентоспроможності та генераторів міжнародних конкурентних переваг дозволяє назвати наступні вагомі імпаکت-фактори:

- забезпеченість унікальними ресурсами, можливість отримати монопольну природну ренту;
- порівняно низькі витрати виробництва та ціни, обумовлені ресурсно-технологічними особливостями й ефектом масштабу;
- забезпеченість факторами виробництва й інтенсивність їх використання їх експортоорієнтованій діяльності;
- наявність споріднених галузей та якість (ефективність) інфраструктурної підтримки;
- рівень технологічного розвитку та науково-технічної підтримки виробництва, можливість отримання інтелектуальної та інноваційної ренти;
- особливості та ємність місцевого попиту;
- сезонність виробництва та (або) споживання;
- територіальна близькість, порівняльна довжина внутрішнього та зовнішнього транспортно-логістичних шляхів і відповідний час доставки (актуально для країн - географічних сусідів);
- бізнес-стратегії, смарт- та комплаєнс-компетентності суб'єктів

господарювання, різноманіття останніх за використаними факторами виробництва, номенклатурою випуску, обсягами продажів, часткою ринку, продуктивністю праці та рівнем інноваційної активності, тощо;

- особливості державного управління, зокрема фінансово-кредитної підтримки інноваційної сфери та експорту;
- середній рівень трансакційних витрат грошей та часу, пов'язаних із провадженням зовнішньоторговельних операцій;
- інтелектуальне лідерство та інновації, дальнобачення та професіоналізм управлінського персоналу, тощо.

У найбільш поширеному варіанті конкурентні переваги поділяються на основні і розвинені, цінові та нецінові, загальні і спеціалізовані, внутрішні та зовнішні, економічні та неекономічні (соціальні, політичні, культурні, екологічні), екстенсивні та інтенсивні, керовані та некеровані [1-2].

До основних (базових) відносяться переваги, отримані країною у спадок або при порівняно незначних капіталовкладеннях. Йдеться про забезпеченість природними ресурсами, кліматичні умови, географічне положення, кількість населення, некваліфіковану робочу силу, тощо. За сучасних умов вони не відіграють особливого значення. Їх роль знижується через скорочення потреби в них (внаслідок провадження політики ресурсозаощадження, працевамісної автоматизації та інтелектуалізації виробництва) або через їх збільшену доступність (зокрема в результаті переміщення діяльності або закупівель за кордоном, просторової мобільності факторів виробництва). Дотепер ці переваги ще продовжують відігравати принципово важливе значення в видобувній промисловості, гірничо-металургійному комплексі та аграрному секторі.

Усі чинники, що сприяють досягненню конкурентних переваг вищого рівня (рис. 1), є розвиненими, штучними й заснованими на науково-технічних досягненнях та інноваціях. В окремих випадках вони (проривні та підривні інновації) можуть генерувати принципово нові сприятливі ринкові можливості,

створювати нові ринки та (або) ринкові ніші, або ж дозволяють заповнити сегменти ринка, на які досі не звернули увагу конкуренти.

Зазначимо, що наявність у економічної системи міжнародних конкурентних переваг є ідентифікаційною ознакою, необхідною та достатньою умовою її міжнародної конкурентоспроможності - стану (інтегрованої властивості), що характеризує реальну або потенційну можливість до самовідтворення та реалізації стратегічної місії в умовах конкурентної протидії.

Рисунок 1 - “Піраміда” міжнародних конкурентних переваг [розроблено авторами із використанням [2; 4-5]]

На макрорівні конкурентоспроможність проявляється як інтегральний результат того, «наскільки ефективно у порівнянні з іншими країнами національна економіка виробляє, розподіляє та продає товари і наскільки розумно вона використовує свої конкурентні переваги для збереження власної суб’єктності у глобалізованому світі та постійного підвищення власного економічного потенціалу у найбільш широкому розумінні даного поняття та стабільного економічного розвитку»[3, С.82].

Саме при виході на зовнішні ринки порівняльні міжнародні конкурентні переваги набувають форму експортного потенціалу й актуалізуються, їх

експортовані носії успішно чи невдало тестуються на відповідність критеріям конкурентного відбору (ціна & якість; прибутковість), а сама економічна система – експортер набуває, підвищує чи понижує власну експортно-конкурентну позицію та конкурентний статус.

Міжнародні конкурентні переваги та конкурентоспроможність національної економіки закладаються на мікрорівні окремих фірм, що виробляють товари і послуги, й є повноважними представниками своєї країни на світових ринках, та регіональному рівні галузевих й міжгалузевих кластерів, в межах яких ці фірми провадять комерційну діяльність [1].

Міжнародні конкурентні переваги не можна ототожнювати з експортним потенціалом економічного суб'єкту. Вони є лише необхідною передумовою, що засвідчує можливість країни вийти на світові ринки із певною імовірністю успіху. Для повноцінної дієспроможності експортний потенціал (безвідносно до рівня економічної системи - носія) повинен крім конструкта «міжнародні конкурентні переваги» під умовною назвою “можу”, мати спеціалізовані елементи, що забезпечуються здатність та прагнення спрямовано використати наявні можливості. Відповідне функціональне навантаження приймають на себе елементи «експортна компетентність» (здатність) та «експортна ініціатива» (мотивація, прагнення). Саме синергія цієї траїди “відповідає” за погляд на сьогодення із очікуваного (планованого) майбутнього, за створення передумов для посилення міжнародних конкурентних переваг, за здатність генерувати та сприймати конкурентоспроможне нове, постійну готовність до адаптації до конкурентних викликів середовища, до інноваційного самоудосконалення, осучаснення та урізноманітнення експортного кошика, за спроможність успішно та швидко реалізовувати експортоорієнтовані програми та комплєнс-проекти.

Література

1. Портер М.Е. Конкурентна перевага. Як досягати стабільно високих

результатів. К.: Наш формат, 2019. 624 с.

2. Управління міжнародною конкурентоспроможністю : навчальний посібник у структурно-логічних схемах / укладачі: Т.В. Андросова, Л.О. Чернишова. Х. : ХДУХТ, 2019. 202 с.

3. Жаліло Я.А. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації: монографія К.: Знання України, 2005. 388 с.

4. Конкурентоспроможність національної економіки: цивілізаційні виміри та особливості управління в умовах глобалізації / [О.Б. Чернега, Ю.Г. Бочарова. М-во освіти і науки, молоді та спорту України]. Донецьк: Видавництво «Ноулідж», 2011. 348 с.

5. Цифровий вимір інноваційно-інформаційної економіки: монографія / за ред. В.М. Тарасевича: Дніпро: ПМП «Економіка», 2021. 448 с.

Наукове видання

**УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙПРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**VI Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(21-22 березня 2024 року)
Київ-Дніпро**

**Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В. О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В. М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г. К.**

Формат 60x84 ^{1/16}. Ум. друк. арк. 46,27. Обл.-вид. арк. 33,61.
Зам. № 36

Видавець: Український державний університет науки і технологій.
вул. Лазаряна, 2, ауд. 2216, ауд. 263 м. Дніпро, 49010.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7709 від 14.12.2022

Адреса видавця та дільниці оперативної поліграфії:
вул. Лазаряна, 2, Дніпро, 49010